

Diplomová práce „Reakce na Holocaust: komplex přeživšího ve skutečnosti a v literatuře“ si klade za cíl uvést čtenáře do problematiky nejednoduché oblasti, která se zabývá jevem specificky příznačným pro ty, jimž se podařilo přežít éru nacistické hrůzovlády a nelidského zacházení s lidmi, a poznatky z reálné sféry poté nacházet ve dvou předních literárních dílech amerických židovských spisovatelů, kteří se tématem Holocaustu zabývají.

V první části práce se opírám o závěry psychologických studií odborníků na komplex (někdy také „syndrom“) přeživšího, jako například Williama G. Niederlanda nebo Leo Eitingera, kteří v rozmezí několika let zkoumali dopady na psychický i somatický stav jedinců, již v době druhé světové války neunikli brutální realitě koncentračních táborů. Studie byly prováděny s vybranými dobrovolníky z řad Židů; na ty se také s ohledem na výběr děl zaměřuji a pro účely práce opomím jiné národnostní skupiny, kterých se Holocaust rovněž dotýkal.

S pomocí výše zmíněných studií i poznatků z několika vlastních interview definuji komplex přeživšího jako souhrn iracionálních pocitů a přístupů k životu vyvolaných „pobytem“ v koncentračních táborech, které se nepřestávají projevovat i po skončení války. Život mnoha přeživších je provázen stavu úzkosti, depresi, nechutenstvím, nelogickým pocitem viny za smrt blízkých a vlastní přežití – povětšinou se pak tito lidé uchylují do vnitřního světa myšlenek, úvah a nekonečných zoufalých výtek. Toto vše se odráží i v literárních dílech autorů, kteří sami přeživšími nebyli, ale tématem přeživších se zabývají.

Zamýšlím se dále nad socio-politickými událostmi, které nemalou měrou přispěly k povědomí světa o židovském národu, o (vzniku a existenci) státu Izrael a v neposlední řadě o pozici (nejen přeživších) Židů v něm.